

Ulrich Junker

**Dzwonnica
obok kościoła katolickiego
pod wezwaniem św. Marcina w
Hermsdorf / Kynast – Sobieszów**

•

© w kwietniu 2024 r.
Ullrich Junker
Mörikestr. 16
D 88285 Bodnegg
Tłumaczył Henryk Dąbkiewicz

Dzwonnica obok kościoła katolickiego św. Marcina w Hermsdorf / Kynast – Sobieszów

Dzwonnica ta ma tę szczególną cechę, że prawdopodobnie pierwotnie nie należała do kościoła. Jest budowlą wolnostojąca w odległości około 11 m w kierunku północnym, od zachodniej strony kościoła św. Marcina. Wieża w stosunku do kościoła jest ustawiona pod kątem 25°.

Dolna część wieży wykonana jest z kamienia. Podstawa wieży posiada wymiar około 5,2 m x 5 m, wysokość jej wynosi około 12 m. Kamienna część wieży zakończona jest dachem z miedzianym pokryciem, na którym wznosi się drewniane pomieszczenie pokryte kolejnym metalowym pokryciem tworząc ośmiokątny hełm. Zakończeniem wieży jest 8 wysokich kolumn, które tworzą okna do obserwacji i sygnalizacji dźwiękowej. Ta górna część wieży wykonana z drewna, pokryta blachą miedzianą i ma wysokość ok. 11 m.

Mówi się, że pierwszy kościół został zbudowany w 1305 roku. Nie wiemy, kiedy powstała wolnostojąca wieża. W Archiwum Schaffgotscha we Wrocławiu znajduje się archiwum¹ dzwonnicy.

Archiwista dr Konrad Wutke jest zdania, że wieża pierwotnie nie należała do kościoła i została zbudowana jako wieża obronna. Szczególną cechą tych wież obronnych

---

¹ Archiwum Państwowe we Wrocławiu – Schaffgotsch - Znak Hermsdorf Glockenturm. U.K 748.

jest to, że mają one wejście na wysokości kilku metrów, a nie na poziomie gruntu.

I rzeczywiście, wejście od strony wschodniej jest teraz dostępne przez zewnętrzną klatkę schodową. Pierwotnie jedynym sposobem dostania się do baszty była drabina, która po wejściu do wieży była podciągana w górę i znacznie zwiększała możliwość obrony przed wrogiem. Pozwala to jednoznacznie potwierdzić pierwotną funkcję wieży jako wieży obronnej.

Kościół św. Marcina.

Wolnostojąca dzwonnica, po prawej stronie zewnętrzna klatka schodową do wejścia.

Proboszcz Józef Frąć,
przy wejściu do wieży,
Wrzesień 2002

Masywna wolnostojąca
dzwonnica, po prawej kościoła
św. Marcina

Rzeczywiste przeznaczenie wieży jako urządzenia ochronnego i schronienia stało się przestarzałe ze względu na rozwój artylerii i ogólne warunki polityczne i gospodarcze. Pełniła ona wówczas głównie funkcję dzwonnicy.

W trakcie remontów, które miały miejsce na przestrzeni wieków, zagięły również otwory strzelnicze, przez co nie znajdujemy już żadnych otworów ze względu na rozległe tynkowanie np. po zachodniej stronie wieży. Dodatkowe wejście po stronie południowej powstało później w wyniku przeróbek.

Kościół katolicki nadal z absydą, z wieżą kościelną i wolnostojącą wieżą. Po prawej siedziba urzędów Zarządu Dóbr hrabiów Schaffgotschów, mieściły się w nim także, archiwum hrabiowskie, biblioteka oraz zbiory historyczne i przyrodnicze.

Rysunek Friedricha Bernharda Wenera, wrzesień 1747